

něvadž c. ř. s. upravuje toliko řízení v občanských věcech sporných. Poněvadž trestní řád nemá o kárném stíhání urážlivých výpadů v písemných podáních ustanovení, přichází vzhledem k doslovu § 97 zák. o soudní organizaci ze dne 27. listopadu 1896, čís. 217 ř. zák., podle něhož jest na věci soudnictví ve věcech trestních použití předpisů zákona o soudní organizaci, tam, kde předpisy o řízení ve věcech trestních nemají zvláštních ustanovení, v úvahu obsah § 85 tohoto zákona. Poněvadž — jak uvedeno — nelze na písemná podání ve věcech trestních, obsahující urážlivé výpady proti soudu, pokud se týče soudci použití ustanovení § 236 tr. ř., jest také odvolání se na ustanovení § 237 tr. ř. právně mylné, a odmítl proto krajský soud v Mostě stížnost do usnesení okresního soudu v Kadani jako nepřipustnou neprávem, a platí v souzeném případě ustanovení § 481 tr. ř. Bylo proto podle §§ 33, 292, 479 tr. ř. uznati právem, že oním usnesením krajského soudu v Mostě jako soudu odvolacího byl porušen zákon v ustanoveních §§ 236 a 237 tr. ř.; usnesení to se zrušuje, a věc se přikazuje krajskému soudu v Mostě, by o stížnosti Dr. Oskara P-a znova rozhodl.

Čís. 3154.

Podmíněné odsouzení (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.).

O podmíněnosti odsouzení jest uvažovati a rozhodnouti, i když viníku výkon trestu nehrozí, protože doba prozatímní a vyšetřovací vazby do trestu započítané vyčerpává nebo dokonce převyšuje dobu uloženého trestu, nebo že trest vůbec nebyl uložen (na př. v případech § 265 tr. ř., § 18 čís. 1 zák. čís. 124/24).

Výkon trestu nemůže býti z pravidla nařízen z důvodu skutečností, které nastaly dříve, než byl odklad výkonu trestu vysloven, třebaže byly soudu tehdy neznámy a dostaly se k jeho vědomosti teprve po onom výroku.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1928, Zm II 32/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usneseními zemského trestního soudu v Brně ze dne 30. května 1923, č. j. Vr III 5486/21 a ze dne 11. srpna 1926, č. j. Vr I 1472/21 byl porušen zákon v ustanoveních § 2, § 6 čís. 1 a čís. 4 a § 8 zákona o podmíněném odsouzení ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., usnesení ta se zrušují a zemskému trestnímu soudu v Brně se ukládá, by — jelikož zkušební doba v obou případech již uplynula — jednal a rozhodl o tom, zda se obžalovaný osvědčil. Rozsudkem okresního soudu pro věci trestní v Brně ze dne 9. září 1926, č. j. T IV 692/26, pokud jím bylo vysloveno, že se obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu nepovoluje, byl porušen zákon v ustanovení § 6 čís. 4 (předposlední věta) zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., výrok ten se zrušuje a okresnímu soudu pro trestní věci v Brně se ukládá, by zaslal

spisy T IV 692/26 zemskému trestnímu soudu v Brně, by tento soud rozhodl o podmíněném odkladu výkonu trestu, o podmíněnosti odsouzení rozsudkem tím vysloveného.

D ů v o d y:

Obžalovaný byl uznán vinným: 1. rozsudkem zemského trestního soudu v Brně ze dne 23. ledna 1922, č. j. Vr III 5486/21 zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák. — spáchaným v měsících dubnu a květnu 1921 — a odsouzen podle § 184 tr. zák. za použití § 54 tr. zák. do žaláře na jeden týden; do trestu započítána prozatímní a vyšetřovací vazba ode dne 6. května 1921 2½ hod. odp. do 14. května 1921, 8½ hod. dop., povolen podmíněný odklad výkonu trestu a zkušební doba stanovena na tři léta; 2. rozsudkem zemského trestního soudu v Brně ze dne 9. června 1922, č. j. Vr I 1472/21 zločinem podvodu podle §§ 197, 199 písm. a) tr. zák., — spáchaným dne 21. října 1920 a dne 2. března 1921 — a odsouzen podle §§ 202, 34 tr. zák. ve smyslu § 265 tr. ř. (vzhledem k rozsudku pod 1.) s použitím § 54 tr. zák. do těžkého žaláře na jeden měsíc a vysloveno, že se výkon trestu podmíněně odkládá a zkušební doba stanoví na tři léta; 3. rozsudkem okresního soudu pro věci trestní v Brně ze dne 9. září 1926, č. j. T IV 692/26 přestupkem podvodu podle § 461 tr. zák. — spáchaným v létě 1921 — a vysloveno, že výrok o trestu odpadá vzhledem k ustanovení § 265 tr. ř. (Vr. I 1472/21) a podmíněný odklad trestu nebyl povolen. Tyto tři rozsudky vešly bez opravných prostředků v moc práva. Usnesením ze dne 30. května 1923, č. j. Vr III 5486/21 nařídil zemský trestní soud v Brně výkon trestu uloženého rozsudkem shora pod čís. 1., prohlašuje zároveň, že trest ten jest odpykán započtenou vazbou prozatímní a vyšetřovací. V důvodech usnesení se praví, že byl obžalovaný po odsouzení v rozsudku uvedeném odsouzen pro zločin podvodu rozsudkem pod čís. 2., že odsouzení to je sice podmíněné, avšak nelze vzhledem k tomu, že obžalovaný byl odsouzen pro zločin křivého svědectví vydaného jed-
jednak bez přísahy jednak i pod přísahou, míti za to, že obžalovaný povede řádný život, to tím méně, že tyto dva zločiny spáchal po zralé úvaze; první křivou výpověď vydal již v roce 1920, druhou pak pod přísahou dne 2. března 1921, tedy po prvním svém odsouzení (podmíněném) rozsudkem Vr III 5486/21; z toho prý vidno, že obžalovaný pořádný život vésti nemíní a po dobrém se polepšiti nechce. Usnesení vešlo v moc práva. Dalším usnesením ze dne 11. srpna 1926 č. j. Vr I 1472/21 nařídil zemský trestní soud v Brně i výkon trestu uloženého rozsudkem pod čís. 2. »podle § 6 čís. 4, třetí věty« zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. z těchto úvah: »Kdyby bylo bývalo soudu při rozhodování této trestní věci známo předchozí odsouzení obžalovaného pro zpronevěru — odsouzení rozsudkem ze dne 23. ledna 1922 (shora pod 1.) — by byl podmíněný odklad výkonu trestu vyloučen již po samém zákonu (§ 2 (1) uv. zák.); soud má totiž za to, že se obžalovaný dopustil onoho zločinu zpronevěry ze ziskuchtivosti t. j. z pohnutky nízké a nečestné, ačkoliv i jinak nebyl by soud použil tehdy dobrodiní podmíněného odsouzení pro nedostatek podmínek § 1

(1) uv. zák., neboť nebyl by mohl vzhledem k předchozímu zločinu obžalovaného proti cizímu majetku dojít k přesvědčení, že se pro zachovalost, mládí a rozhárané poměry domácí — k činu též podnět zavdavší — polepší v budoucnosti i bez okamžitého výkonu trestu». I toto usnesení vešlo v moc práva, trest však dosud nebyl vykonán.

Oněmi usneseními zemského trestního soudu v Brně byl porušen zákon v ustanoveních § 2, § 6 čís. 1 a čís. 4 a § 8 zákona o podmíněném odsouzení ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. a rovněž byl v ustanovení předposlední věty § 6 tohoto zákona porušen zákon rozsudkem shora pod čís. 3 uvedeným. Že se trest, jehož výkon byl podmíněně odložen, nevykoná ani dodatečně (po uplynutí zkušební doby), není jediným důsledkem skutečnosti, že se vinník ve stanovené mu zkušební době osvědčil, pokud se týče příslušného výroku soudu. Významným, ne-li ještě důležitějším důsledkem oné skutečnosti a tohoto výroku jest též, že se — osvědčil-li se vinník podmíněně odsouzený ve zkušební době — pokládá za to, že nebyl odsouzen (§ 1 odst. čís. 2 zákona o podmíněném odsouzení), že jsou odloženy . . . i právní následky, které trestní zákon anebo rozsudek spojuje s odsouzením (§ 5 odst. čís. 1 téhož zákona) a že se ani o skutečnosti, že byl vinník podmíněně odsouzen, po uplynutí zkušební doby, osvědčil-li se vinník, nesmí podat zpráva než soudu, který proti němu zavedl trestní řízení (§ 9 odst. čís. 3 téhož zákona v doslovu zákona ze dne 6. června 1924, čís. 134 sb. z. a n.). Proto jest o podmíněném odkladu výkonu trestu, přesněji o podmíněnosti odsouzení uvažovati a rozhodnouti, i když vinníku výkon trestu nehrozí, protože doba prozatímní a vyšetřovací vazby do trestu započítané vyčerpává nebo dokonce převyšuje dobu uloženého trestu nebo protože trest vůbec nebyl uložen, na příklad v případech § 265 tr. ř. nebo v případech § 18 odst. čís. 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. Že i sám zákon čís. 562/1919 sb. z. a n. má na zřeteli takové případy, plyne z toho, že označuje jako předmět jím upravený nikoliv podmíněný odklad výkonu trestu, nýbrž podmíněné odsouzení a mluví také v doslovu o podmíněném odsouzení (ozvláště § 2 odst. 1, § 7 odst. čís. 1 a 2, § 9 odst. 3), po případě o vinníku podmíněně odsouzeném (obzvláště (§ 1 odst. 2, § 4 a jiné). Nebyl tedy nesprávným postup zemského trestního soudu v Brně, pokud rozhodl o podmíněném odkladu výkonu trestu i v rozsudku pod čís. 1 uvedeném, ačkoliv se předchozí započtená vazba rovnala době trestu. I bylo správně rozhodnuto také o podmíněném odkladu výkonu trestu, přesněji o podmíněnosti odsouzení pro trestný skutek, jenž byl předmětem rozsudku shora pod čís. 3, ač nebyl rozsudkem tím uložen vinníku vůbec žádný trest. O podmíněném odkladu výkonu trestu (podmíněnosti odsouzení) rozhoduje přirozeně soud, který rozhoduje (rozhodl) ve věci samé, zejména tudíž v otázce viny. Z tohoto pravidla stanoví zákon o podmíněném odsouzení výjimku v ustanoveních připojených k čís. 4 § 6. Byly-li totiž předmětem dvou nebo více rozsudků skutky, jež byly vesměs spáchány před vynesemím prvního rozsudku, rozhoduje soud, který vynáší druhý nebo poslední rozsudek, o tom, zda mají býti vykonány oba (po případě všechny) tyto tresty, či zda má býti podmíněně odložen také výkon trestu druhým (po případě posledním) rozsudkem ulože-

ného (zákon patrně mlčky předpokládá, že prvním rozsudkem, po případě všemi předchozími rozsudky byl uložen trest jen podmíněně). A vynášeli pozdější rozsudek soud okresní, kdežto podmíněně odsouzení vyslovil soud sborový, přísluší rozhodnouti o odkladu soudu sborovému. Bylo proto povinností okresního soudu v Brně, zdržeti se v rozsudku shora pod čís. 3 výroku o podmíněném odkladu výkonu trestu (podmíněnosti odsouzení) a zaslati spisy zemskému trestnímu soudu v Brně, by tento sborový soud, k jehož rozsudku pod čís. 2 shora uvedenému rozsudek okresního soudu v úvahách o trestu správně přihlíží, rozhodl, zda se odkládá i trest okresním soudem uložený, přesněji účinnost jeho výroku o vině obžalovaného. Neučinil-li tak okresní soud a vyslovil-li — vykročuje tím z mezí svého oprávnění — sám, že se podmíněný odklad výkonu trestu obžalovanému nepovoluje, porušil tímto výrokem zákon v uvedeném ustanovení.

Výkon trestu, jehož podmíněný odklad byl vinníku právoplatně povolen, může zpravidla býti — za zkušební doby nebo po jejím uplynutí — nařízen jen pro skutečnosti, nastavší po výroku o odkladu trestu (§ 6 čís. 2 — § 18 uv. zák.). Výkon trestu nemůže — z pravidla — býti nařízen pro skutečnosti, které nastaly dříve, než byl odklad výkonu trestu vysloven, třebaže byly soudu, když učinil tento výrok, ony skutečnosti neznámy a dostaly se k jeho vědomosti teprve po tomto výroku. S přirozenou a všeobecně uznanou zásadou nezměnitelnosti právoplatných rozhodnutí nelze — pokud nepropůjčuje sám zákon soudu právo k takovému postupu, pokud se týče neukládá mu takový postup — uvést v soulad dodatečné přezkoumání správnosti právoplatného rozhodnutí býti na podkladě širšího skutkového (průvodního) materiálu a změnu právoplatného rozhodnutí pokud se týče jeho zrušení, jeví-li se vzhledem ke skutečnostem, o nichž dodatečně soud zvěděl, nesprávným. Nařízení výkonu trestu, jehož výkon byl právoplatným výrokem podmíněně odložen, jest — stalo-li se za zkušební doby vždy, stalo-li se po této době, z jiného důvodu, než že se vinník ve zkušební době neosvědčil — změnou, přesněji zrušením onoho výroku tímž soudem, jenž výrok učinil. Proto bylo zákona použito nesprávně, nařídila-li usnesení shora v třetím a čtvrtém odstavci uvedená — jedno výslovně, ovšem nesprávně, když v rozsudku pod 2. výslovně bylo se dovoláváno ustanovení § 265 tr. ř., druhé skrytě — výkon trestu z důvodu, že soud nebyl by již původně povolil podmíněný odklad trestu, kdyby byl v době vynesení toho kterého z obou rozsudků věděl, že vinník spáchal mimo zločin tímto rozsudkem souzený ještě další zločin, souzený rozsudkem druhým (při vynášení rozsudku pod 2. soud to věděl, vždyť použil § 265 tr. ř.). Arciť nařizuje usnesení ze dne 30. května 1923, č. j. Vr. 5468/21 výkon trestu uloženého rozsudkem ze dne 23. ledna 1922 i z toho důvodu, že byl vinník odsouzen jiným rozsudkem, pro zločin, který spáchal 2. března 1921. Ačkoliv usnesení podle toho cituje správně jak dobu vynesení rozsudku, tak i dobu spáchání dalšího zločinu, předpokládá nesprávně, že »tedy« byl vinník odsouzen pro další zločin spáchaný po svém prvním odsouzení podmíněném, t. j. po rozsudku, jehož výkon nařizuje a má v důsledku tohoto omylu v zřejmém rozporu se zákonem za to, že jest dán případ § 6 čís. 4 zákona čís. 562/1919,

že vinník byl odsouzen pro zločin, spáchaný po vynesení rozsudku, o jehož výkon jde. Z pravidla v předchozím odstavci připomenutého stanoví zákon jedinou výjimku. Podle § 6 čís. 1 nařídí soud výkon trestu, objeví-li se dodatečně, že odklad neměl býti povolen podle § 2, t. j. — ponechají-li se ostatní předpoklady tam stanovené stranou — objeví-li se dodatečně, že vinník byl již dříve odsouzen pro trestný čin. Pro výklad tohoto předpisu dlužno si uvědomiti, že § 56 tr. ř. prikazuje, by bylo trestní řízení pro všechny skutky, které se určité osobě přičítají k vině, provedeno jednotně a vnesen o nich rozsudek jednotný, že jest proto, dojde-li k různým rozsudkům ohledně více skutků do určité doby spáchaných, podle § 265 tr. ř. při vynesení pozdějšího rozsudku přihlížeti k trestu uloženému rozsudkem předchozím, a že zákon upravuje otázku podmíněného odkladu výkonu trestu pro případy §§ 56, 265 tr. ř. zvláštními předpisy posledních vět čtvrtého odstavce § 6 zákona čís. 562/1919. Postavení vinníka, který spáchal v době před určitým rozsudkem několik trestných činů dosud nesouzených, nemá — staly-li se činy ty předmětem několika rozsudků, — býti horší, než kdyby byl o nich všech vnesen jen rozsudek jeden. Z toho plyne, že podmíněný odklad výkonu trestu jest podle § 2 vyloučen a že výkon trestu jest naříditi jen, byl-li vinník odsouzen pro trestný čin rázu v § 2 naznačeného v době tam uvedené spáchaný nikoliv jen před rozsudkem, v němž má býti podmíněný odklad trestu odepřen, pokud se týče jehož výkon se má naříditi, nýbrž »již dříve« před spácháním skutku, pro který se vinník tímto rozsudkem odsuzuje, pokud se týče byl odsouzen. Vyplývá to zřejmě z věty: »uplynulo-li do dne, kdy spáchal nový trestný čin . . .« v druhém odstavci § 2 zákona o podmíněném odsouzení. Proto byl zákon uvedeným usnesením ze dne 11. srpna 1926, č. j. Vr. 1472/21, které se sice dovolává jen § 6 čís. 4 třetí věty, avšak má v této části důvodů zřejmě na zřeteli § 6 čís. 1, porušen i, pokud odvozuje nepřipustnost podmíněného odkladu trestu uloženého rozsudkem ze dne 12. června 1922 pro činy spáchané 21. října 1920 a 2. března 1921 a nutnost výkonu tohoto trestu ze skutečnosti, že vinník byl pro jiný trestný čin odsouzen 23. ledna 1922, tedy sice před oním rozsudkem, nikoliv však před skutkem, pro který byl mu uložen trest, o jehož odklad (výkon) jde. Ostatně pochybil rozsudek pod 2. proti § 6 čís. 4 zákona o podmíněném odsouzení také tím, že, ač použil § 265 tr. ř., rozhodl o podmíněném odkladu výkonu trestu jen vzhledem k vlastnímu trestu a ne též k podmíněnému trestu z předchozího rozsudku. Bylo proto podle §§ 33, 292, 479 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 3155.

Pokud jde o »svěření« ve smyslu § 183 tr. zák., byla-li dána určitá peněžitá částka jako »kauce«.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1928, Zm II 134/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu.